

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2019. május 15.

SZOCIÁLIS ISMERETEK

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2019. május 15. 8:00

Időtartam: 180 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

1. Törekedjen a pontos, egyértelmű, szakszerű válaszra, a dolgozat olvasható és áttekinthető formájára!
2. Ügyeljen a helyesírásra!
3. Tévedés esetén helyes megoldásnak csak egyértelmű javítás fogadható el.
4. A javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos, egyéb helyes megoldás is elfogadható a négyszögben található ponthatáron belül, a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
5. A fogalmakat, jelenségeket pontosan, lényegre törően értelmezze és írja le!
6. A rajzos (genogram) feladat elkészítéséhez ceruzát is használhat.
7. A pontszámok minden esetben egész számok.
8. Törekedjen a jó időbeosztásra, egyértelmű, áttekinthető munkára!

Sok sikert kívánunk!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1. Húzza alá a helyes állítást!

5	
---	--

1.1. A szociológia

- a) az erkölcsi rendszerek tudománya.
- b) a politika tudománya.
- c) a társadalom tudománya.
- d) lelki jelenségekkel foglalkozó tudomány.

1.2. A szociológia módszere

- a) az egyedi esetek felderítésére helyezi a hangsúlyt.
- b) deduktív jellegű.
- c) leginkább a közgazdaságtan elméletéhez hasonlít.
- d) tapasztalati adatgyűjtéssel és ezek elemzésével foglalkozik.

1.3. A szociológiai kutatások eredményei:

- a) közelebb visznek a megismeréshez.
- b) minden magyarázat egyenértékű.
- c) valamennyi hipotézis megcáfolható.
- d) tudományos paradigmaváltozást okoz.

1.4. A szociológia emberképe:

- a) Az ember tevékenységében a társadalomhoz igyekszik alkalmazkodni.
- b) A szociológiában jártas ember jobban megérti azt a társadalmat, amelyben él.
- c) A szociológia segítségével a konkrét társadalmi problémák megoldhatók.
- d) Szerepe van a társadalmi folyamatok, változások előrejelzésében, ezáltal bizonyos helyzetek tervezhetőek.

1.5. A szociológia a társadalmi valóságot tárja fel:

- a) ugyanolyan pontosan, mint a szépirodalom.
- b) ugyanolyan mélységben, mint a publikációk.
- c) a mindennapi élet tapasztalatait.
- d) tudományos módszerekkel.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Relációanalízissel oldja meg a feladatot!

A megfelelő nagybetűket írja a pontozott vonalra!

5	
---	--

- A Mindkét állítás igaz, és van köztük összefüggés.
- B Mindkét állítás igaz, de nincs közöttük összefüggés.
- C Az állítás igaz, az indoklás hamis.
- D Az állítás hamis, az indoklás igaz.
- E Mindkettő hamis.

..... A gyermekekkel szembeni szigorú, kíméletlen bánásmódra gyakran találhatunk példát, így a felnőtt életben elkerülhető az elmagányosodás.

.....A cseperedő gyermekek számára egyre fontosabb a kortársak szerepe, mert a nagyszülők szerepe kultúránként meglehetősen különböző.

.....A testvérek igen gyakran minden gyermekkori viszály nélkül nőnek fel, így felnőtt korukban közel kerülhetnek egymáshoz.

.....Az apa társadalmi helyzete nem határozza meg a család státuszát, mert az anya szerepe minden esetben a meghatározó.

.....A szülők egyre sikeresebben tudják feldolgozni saját gyermekkorukból származó szorongásaikat, ezért pozitívan változik a gyermekekhez fűződő viszonyuk.

3. *Írjon 1-1 konkrét példát a tőkefogalmak mellé!

3	
---	--

Kapcsolati tőke

Kulturális tőke

Pénztőke

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. Mely fogalmak kapcsolódnak az alábbi nevekhez?

A megfelelő nagybetűket írja a pontozott vonalra!

6	
---	--

..... Piaget

..... Ericsson

..... Rogers

..... Freud

..... Jung

..... Binet

A) fejlődépszichológia;

B) ismeretelmélet;

C) klasszikus pszichoanalízis;

D) egopszichológia;

E) funkciótípusok;

F) humanisztikus elmélet

5. *Sorolja fel a pályázatok tíz fejezetét!

5	
---	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

6. Határozza meg, hogy a következő állítások igazak vagy hamisak! Az állítások melletti mezőbe írjon egy I betűt, ha igaz, egy H betűt, ha hamis!

4	
---	--

Állítás	I / H
Az anyától való megfosztottság a gyermek személyiségfejlődését károsítja.	
A 2. hónaptól a csecsemő még nem tudja megkülönböztetni az anyját az őt gondozó személytől.	
A felélénkületi reakció a 3. hónapban jelenik meg a gyermeknél.	
Freud a gyermek életében a 3-6 éves korig terjedő időszakot genitális szakasznak nevezi.	
Ericsson szerint a kisgyermekkorban legfontosabb a bizalom kialakulása.	
A gyermek első emlékei, amelyeket fel tud idézni, 2-3 éves korra tehetők.	
A reflexek velünk született viselkedési minták.	
A gyermeki beszéd egyik jellegzetessége az önkéntes jelentésadás, ez a jelentésadási törekvés megnyilvánulása.	

7. A szociálpolitika számára a szabadság az egyik legfontosabb érték.

4	
---	--

Milyen 2 formáját különböztetjük meg?

.....
.....

***Mi jellemzi szociológiai értelemben a két szabadságot?**

.....
.....
.....
.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8. *A szociálpolitikai ellátásokkal kapcsolatos táblázatot töltsse ki!

12	
----	--

Az ellátás formája	normatív	diszkrecionális
A döntéshozó		
A jogszabályi feltételek		
Kalkulálhatóság		
Kikényszeríthetőség		
Előnyök		
Hátrányok		

9. Párosítsa össze a fogalmakat jelentésükkel!

5	
---	--

a) deduktív	1.) módszertan
b) empirikus	2.) következtető, levezető módszer
c) metodika	3.) különleges, sajátos
d) specifikus	4.) tapasztalati
e) redundancia	5.) bőbeszédűség
-

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

10. *Határozza meg a mentálhigiéné lényegét!

3	
---	--

.....

.....

.....

.....

11. *Ismertessen a számítógép-függőségben élők jellemzőiből négyet!

4	
---	--

.....

.....

.....

.....

.....

12. *Soroljon fel a kommunikáció szóbeli vizuális eszközeiből négyet példákkal együtt!

4	
---	--

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

13. *Értelmezze az alábbi táblázatot! Írjon le öt alapvető megállapítást!

5	
---	--

Születéskor várható átlagos élettartam (év)

Élettartam	2002		2012	
	férfi	nő	férfi	nő
Leghosszabb	Budapest	Budapest	Budapest	Budapest
	70,11	77,8	73,58	79,23
Legrövidebb	Észak-Magyarország	Észak-Alföld	Észak-Magyarország	Észak-Magyarország
	66,68	75,94	69,68	77,25
Különbség	3,43	1,24	3,90	1,98

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal Magyarország 2013. www.ksh.hu/polc

.....

.....

.....

.....

.....

.....

14. Mikor kell mentőt hívni áramütésnél? Indokolja válaszát!

2	
---	--

.....

.....

.....

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

15. *Soroljon fel az egyén gondozási szükségleteit befolyásoló tényezőkből tízet!

5	
---	--

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

16. *Soroljon fel az iskolaéretlenség mutatóiból négyet!

4	
---	--

.....

.....

.....

.....

17. Húzza alá az alábbi felsorolásból azokat, amelyek nem tartoznak a mobilizáció témakörébe!

4	
---	--

intergenerációs, cirkuláris, migráció, morbiditás, nukleáris, földrajzi,
nyitott társadalom, strukturális, szürkegazdaság, ingázás, infláció,
átköltözés, horizontális, karrier, pozícióváltások

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

18. *Határozza meg a következő fogalmak jelentését!

4	
---	--

slum:

.....

társadalmi miliő:

.....

szekularizáció:

.....

rasszizmus:

.....

19. *Soroljon fel a mozgással megelőzhető betegségek közül 8-at!

4	
---	--

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
